

Синій Валентин Сергійович. Сучасне християнське лідерство в освіті. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук за спеціальністю 09.00.14 – богослов'я. – Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова Міністерства освіти і науки України. – Київ, 2021.

В дисертації проводиться критичний аналіз трансформацій моделей лідерства у протестантських вищих духовних закладах України кінця ХХ – початку ХХІ століть, виявленні основних рис моделей колективного лідерства, що переживають стадію активного становлення. Здійснено аналіз загальних тенденцій розвитку протестантської вищої освіти України кінця ХХ – початку ХХІ століть. Досліджено осмислення ідентичності та місії духовної освіти у богословських теоріях пострадянського протестантизму. Виявлено причини зростання ролі колективного лідерства в управлінні світськими та духовними навчальними закладами. Досліджено моделі християнського лідерства в сфері освіти у теорії та практиці українського протестантизму, оцінено ефективність різних моделей в умовах сьогодення. Виявлена специфіка роботи опікунських рад у процесі управління українськими євангельськими семінаріями та досліджено комплекс проблем, що існують у практичній реалізації колективного лідерства на сучасному етапі розвитку пострадянської духовної освіти. Показано значення сучасного богословського комунітаризму для сталого розвитку християнської освіти, для формування нових теорій про колективне лідерство та оптимальні форми реалізації цього лідерства у подальшій перспективі. Сформована у попередні роки національна спільнота протестантських богословів набула своєї завершеності та зрілості у своїх відносинах з церквами та світським науково-освітнім середовищем. Все це дозволяє в умовах сьогодення ефективно реалізовувати місійне покликання духовної освіти.

Сформовано множину теорій місійного служіння духовної освіти, які спираються на богословську методологію початку ХХІ століття, особливо на теорії царства Божого, церкви та семінарії як різновидів духовної спільнотності. Виділення місійного покликання як основного завдання для всіх християн радикально трансформувало уявлення про завдання та перспективи духовної освіти. Бачення церкви не як ієрархічної структури і не як духовної реальності, що виявляється у цілком автономних громадах, а як мережі спілкування та союзу спільнот змінило уявлення і про освіту та бажані моделі семінарського навчання. Відбулося поступове подолання модерного індивідуалізму, зростання ролі спільнот, заміна монологічних моделей місії на діалогічні. Здобуло загальне визнання уявлення про семінарію як спільноту, що не є самодостатньою, але слугує церкві як спільноті. Також церква почала розумітися як така, що слугує есхатологічній ідеальній спільноті, подібній

до спільноти Трійці. Формування спільнотних і діалогічних моделей місійної та освітньої діяльності дозволяє українському протестантизму ефективно пристосовуватися до реалій початку XXI століття та бути проактивним у суспільстві сьогодні.

Ключові слова: богословська освіта, форми богословської освіти, зміст богословської освіти, соціальне покликання теології, теорії про церковні і науковоосвітні спільноти.

VALENTYN SYNIY. MODERN CHRISTIAN LEADERSHIP IN EDUCATION.
THE DISSERTATION FOR THE DEGREE OF CANDIDATE OF PHILOSOPHICAL SCIENCES IN THE SPECIALTY 09.00.14 – THEOLOGY. – NATIONAL PEDAGOGICAL DRAGOMANOV UNIVERSITY, MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE. – KYIV, 2021.

In the dissertation the critical analysis of transformations of models of leadership in Protestant seminaries of Ukraine of the end of XX – the beginning of XXI centuries, revealing of the basic features of models of collective leadership going through a stage of active formation is carried out. The analysis of the general tendencies of development of the Protestant higher education of Ukraine of the end of XX – the beginning of XXI centuries is carried out. The comprehension of the identity and mission of theological education in the theological theories of post-Soviet Protestantism is studied. The reasons for the growing role of collective leadership in the management of secular and theological educational institutions are identified. Models of Christian leadership in the field of education in the theory and practice of Ukrainian Protestantism are studied, the effectiveness of various models in today's conditions is evaluated. The specifics of the work of boards of trustees in the process of managing Ukrainian evangelical seminaries are revealed and a set of problems that exist in the practical implementation of collective leadership at the present stage of development of post-Soviet theological education is studied. The significance of modern theological communitarianism for the sustainable development of Christian education, for the formation of new theories of collective leadership and the optimal forms of realization of this leadership in the future is shown.

The national community of Protestant theologians formed in previous years has reached its completion and maturity in its relations with the churches and the secular scientific and educational environment. All this allows in today's conditions to effectively implement the missionary vocation of theological education. Many theories of missionary service of theological education have been formed, which are based on the theological methodology of the beginning of the XXI century, especially on the theory of the kingdom of God, the church and the seminary as varieties of spiritual community. The selection of the missionary vocation as the main task for all Christians has radically transformed the idea of the tasks and prospects of theological education. The vision of the church not as a hierarchical structure and not as a spiritual reality, which is manifested in fully

autonomous communities, but as a network of communication and union of communities has changed the perception of education and the desired models of seminar teaching.

There was a gradual overcoming of modern individualism, the growing role of communities, the replacement of monologue models of mission with dialogical ones. The idea of the seminary as a community that is not self-sufficient, but serves the church as a community, has gained general recognition. The church also came to be understood as serving an eschatological ideal community similar to the Trinity community. The formation of community and dialogical models of missionary and educational activity allows Ukrainian Protestantism to effectively adapt to the realities of the beginning of the XXI century and to be proactive in today's society.

Key words: theological education, forms of theological education, content of theological education, social vocation of theology, theories about church and scientific educational communities.